

Crna Gora

Ministarstvo vanjskih poslova

Br.

Podgorica, 5.februar 2021.

Informacija o rezultatima predsjedavanja Crne Gore Fondom za Zapadni Balkan (Western Balkans Fund-WBF) u periodu 1. januar – 31. decembar 2020. godine

Crna Gora je predsjedavala Fondom za Zapadni Balkan (*Western Balkans Fund-WBF*) u periodu 1. januar – 31. decembar 2020. godine. To je prvo predsjedavanje naše zemlje od kako je WBF zvanično inaugurisan 5. septembra 2017. na Bledu¹.

Misija WBF je razvoj intenzivne saradnje između zemalja Zapadnog Balkana i olakšanje integrativnih procesa kroz projektne aktivnosti u oblastima kulturne saradnje, naučne razmjene, istraživanja, obrazovanja, održivog razvoja i pitanja mladih. U skladu sa misijom WBF, Crna Gora je tokom predsjedavanja preuzela ulogu koordinatora projektnog procesa koja podrazumijeva praćenje aktivnosti koje se tiču otvaranja i zatvaranja poziva za projekte, njihove implementacije i promocije. Tokom predsjedavanja, Crna Gora je bila u obavezi da organizuje tri sastanka Komiteta visokih zvaničnika (WBF CSO) i jedan sastanak ministara vanjskih poslova u Crnoj Gori (Zaključak Vlade br. 07-3369 od 5. septembra 2019. godine).

Godinu crnogorskog predsjedavanja je obilježila pandemija koronavirusa koja je izazvala ozbiljne zdravstvene i ekonomsko-socijalne posljedice u regionu i širom svijeta, pa su planiranje i realizacija nekih događaja tokom predsjedavanja bili podložni promjenama. Ministarstvo vanjskih poslova je tokom predsjedavanja imalo kontinuiranu komunikaciju i intenzivnu saradnju sa Sekretarijatom WBF, pri čemu su, uprkos pandemiji, realizovane sve aktivnosti neophodne za nesmetano funkcionisanje i održivost WBF.

Tokom jednogodišnjeg predsjedavanja realizovane su sljedeće aktivnosti:

- **Samit organizacija civilnog društva Zapadnog Balkana**, finansiran od strane MVP Japana, održan je u Tirani, u periodu 27-29. februar 2020.godine i okupio je predstavnike organizacija civilnog društva i visoke zvaničnike iz regiona Zapadnog Balkana, kao i predstavnike regionalnih i međunarodnih organizacija koji su razmijenili mišljenja o načinima i preporukama za dalje jačanje dijaloga i unaprijeđenje regionalne saradnje. Na Samitu su, u ulozi predsjedavajućeg WBF, učestvovali predstavnici MVP Crne Gore.

¹ WBF ima 6 članica: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Srbija

- Implementiran je **Treći poziv za projekte**, objavljen 28. oktobra 2019.godine. Ukupan budžet je iznosio 250.000 eura, a maksimalan iznos koji je mogao biti odobren po projektu iznosi 12.000 eura. U okviru Trećeg poziva, Sekretarijat WBF je primio ukupno 297 prijedloga projekata (31 iz Crne Gore), a izabrana su 24 projekta za finansiranje, od kojih je 4 projekta iz Crne Gore. Uslijed situacije izazvane pandemijom COVID-19, ministar vanjskih poslova Crne Gore je uputio pismo ministrima vanjskih poslova zemalja članica WBF za usvajanje liste projekata u okviru Trećeg poziva putem „silent“² procedure. Lista od 24 projekta predloženih za finansiranje je usvojena „silent“ procedurom od strane ministara vanjskih poslova zemalja članica WBF 12.maja 2020.godine. Svečana on-line ceremonija proglašenja pobjednika održana je 26.maja.2020.godine putem video konferencije. Nakon ceremonije, u periodu 1-2.jun 2020. godine održane su onlajn radionice za sve dobitnike sredstava, u cilju adresiranja pitanja i nejasnoća vezanih za implementaciju projekata. Nakon revizije aktivnosti i budžeta, ukupna ugovorena suma WBF finansiranja projekata u okviru Trećeg poziva je 244.350 eura, dok je 3% određeno za svrhu nadgledanja projekata.
- **Komiteo visokih zvaničnika (CSO)** je, putem „silent“ procedure, 30. aprila 2020. godine odobrio Strateško-organizacioni razvojni plan za period 2020-2025. Sekretarijat Fonda je nakon usvajanja plana informisao Komiteo da će posljedice izazvane pandemijom uticati na realizaciju Akcionog plana, posebno tokom 2020. godine.
- **Sastanak Komiteta visokih zvaničnika (CSO)** održao se u on-line formatu 30.septembra 2020.godine. Sastanku je prethodio prijedlog MVP Crne Gore poslat na usvajanje putem „silent“ procedure, u cilju efikasnije diskusije i donošenja odluka na sastanku Komiteta. Predstavnici zemalja članica WBF složili su se sa crnogorskim prijedlogom vezano za uslove koje treba da ispunjava budući izvršni direktor WBF i njegov zamjenik, a dogovoreno je da se sadašnjem izvršnom direktoru produži mandat u cilju nesmetanog funkcionisanja WBF do 1.juna 2021.godine. Komiteo visokih zvaničnika je donio odluku da se u budućnosti povećaju kontribucije za WBF, pri čemu povećanje kontribucija nije moglo biti realizovano u 2020.godini zbog teške finansijske situacije u regionu. Na sastanku je raspravljano o odlaganju Četvrtog poziva za projekte uslijed vanredne situacije uzrokovane pandemijom i dogovoreno je da Sekretarijat WBF sprovede anketu kako bi dobio mišljenje predstavnika organizacija za civilno društvo da li poziv treba objaviti u jesen 2020.godine ili ga odložiti za proljeće 2021.godine. Četvrti poziv je, nakon sprovedene ankete, odložen za proljeće 2021.godine.
- **Sastanak predstavnika MVP Crne Gore, u svojstvu predsjedavajućeg WBF za 2020.godinu, sa izvršnim direktorom WBF i predstavnicima MVP Sjeverne Makedonije, u svojstvu budućeg predsjedavajućeg WBF za 2021.godinu**, održan je 2.decembra 2020.godine u onlajn formatu. Sastanak je održan u cilju

² Usvajanje dokumenata procedurom na način da se neiskazivanje stava, odnosno ćutanje, smatra davanjem saglasnosti

priprema glavnih tema za sastanak Komiteta visokih zvaničnika WBF koji je održan 23.decembra 2020. godine.

- **Drugi sastanak Komiteta visokih zvaničnika (CSO)**, kao posljednji sastanak u okviru crnogorskog predsjedavanja, održan je 23.decembra 2020. u hibridnoj formi u Tirani (predstavnici MVP Crne Gore, kao aktuelni predsjedavajući WBF i predstavnici MVP Sjeverne Makedonije, u ulozi budućeg predsjedavajućeg, su bili fizičku prisutni u Sekretarijatu WBF u Tirani, dok su drugi predstavnici sastanku prisustvovali u onlajn formatu). Na sastanku je usvojen Plan budžeta za 2021.godinu, a učesnici sastanka su se saglasili da je povećanje kontribucija važan preduslov za očuvanje regionalnog vlasništva. Dogovoreno je da se za WBF konferenciju ministara vanjskih poslova pripremi konkretan prijedlog sa iznosom i periodom na koji se odnosi povećanje kontribucija, kako bi se što ranije donijela odluka po ovom pitanju. Dogovoreno je da za bilateralne donacije WBF treba razviti standarde i kriterijume. Važna odluka je donesena vezano za procedure za izbor izvršnog direktora WBF koji će biti izabran tokom 2021.godine.
- Imajući u vidu prethodnu **intenzivnu saradnju sa Međunarodnim višegradskim fondom (IVF) i predstavnicima Višegradske grupe (V4)**, kao i vanrednu situaciju uzrokovanu pandemijom COVID-19, MVP Crne Gore je u ime Sekretarijata WBF i Komiteta visokih zvaničnika (WBF CSO) inicirao poziv izvršnoj direktorici Međunarodnog višegradskog fonda (IVF) i predstavnicima Višegradske grupe (V4) za održavanje zajedničkog onlajn sastanka koji je realizovan 21.januara 2021.godine .

Ocjena predsjedavanja

Crna Gora je predsjedavanjem Fondom za Zapadni Balkan (WBF), uprkos izazovnoj godini uslijed pandemije COVID-19, uspješno realizovala sve aktivnosti značajne za održivost i nesmetano funkcionisanje WBF. Crna Gora je posvećeno, intenzivno i kontinuirano sarađivala sa Sekretarijatom WBF i vršila koordinaciju svih aktivnosti sa članovima Komiteta visokih zvaničnika (CSO). Tokom crnogorskog predsjedavanja implementiran je Treći poziv za projekte i time održan kontinuitet u projektnoj aktivnosti WBF. Takođe, postignut je konzensus oko važnih pitanja koja se tiču funkcionisanja WBF, njegove dugoročne održivosti i očuvanja regionalnog vlasništva: procedura za izbor izvršnog direktora WBF, povećanja kontribucija, buduće izrade smjernica za upravljanje eksternim finansiranjem, saradnje sa donatorima, kao i narednog poziva za projekte. Predsjedavanje Crne Gore Fondom za Zapadni Balkan (WBF) tokom 2020.godine je pokazatelj posvećenosti Crne Gore jačanju regionalne saradnje i pomirenja u regionu kroz podršku aktivnostima i očuvanju regionalnog vlasništva WBF, koji predstavlja institucionalizovanu formu saradnje zemalja Zapadnog Balkana.